

Ma May?n^d? 7-d?^r? Bak?da H^t?hsil üzr? Avropa H?mkarlar^r?ttafaq? Komit?sinin?T^t?hsild? gender b?rab?rliyinin gücl?ndirilm?sl? mövzusunda plenar iclas? keçirilib.

T?hsil? üz? Avropa H?mكارلار?ttifaq? Komit?si v? Az?rbaycan T?hsil?ç?l?ri Azad H?mكارلار?ttifaq? Resp?publika Komit?sin? birg? t?kilatç?l? ? il? t?kil? olunan iclasdan?rl?ndiya, Rum?niya, Pol?a, Bosniya v? Herseqovina, Montenegro, B?y?k Britaniya, Tacikistan, G?rc?stan, Q?r?z?stan, Kipr, Belarus, Ukrayna, Qazax?stan, Alb?n?ya v? Bolqar?standan t?hsil sah?si ?z?r? f?aliyy?t göst?r?nnh? mكارلar?ttifaq? t?kilatlar?ndan 40-ax yax?n nümay?nd? i?tirak edib.

T?hsil naziri Ceyhun Bayramov ç?x???nda bildirib ki, gender b?rab?r?liyinin mühüm istiqam?tl?rinde biri m?hz t?hsilli?ba?l?d?r.Eyni zamanda, qad?n/v?ki?il?rin b?rab?rt?hsilalmalar?ölk?d? hüquq b?rab?r?liyinin fundamental ?saslar?ndan biridir.

Nazir qeyd edib ki, XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda Avropa standartları na uyğun qadınlara məxsus təhsil müəssisələri fəaliyyətə başlayıb. 1901-ci ilə Bakıda Hacı Zeynalabdin Tağıyevin işxanlığında hesablına Qızlar Gimnaziyası açılmışdır. Sonraları qadınlar üçün dünyəvi təhsil imkanları genişləndirilmişdir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövründə qadınlar üçün təhsil almalarına geniş imkanlar yaradılmışdır. Ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etmək sonradan bu üçün nüfuzlu urla davam etdirilib. "Təhsil haqqı" Qanunda birrabitli təhsilin səs prinsiplərinə birləşdirilən biri kimi müəyyənliliklə təsdiq edilmişdir. Dövlət cinsindən, ırqindən, dinindən, siyasi qüdəsindən, milliyyətindən, sosial vəziyyətindən, sahələrdə qadınlara imkanlar verilməsi asıl olmayıraq hər bir vətəndaşa təhsil almaq imkanı yaradılmışdır.

Diqqat? çatdır? r?l? b.ki, bu gün mü?lliml?rin 82 faizini, t?hsil alanlar?n is? 46 faizini qad?nlar v? q?zlar t??kil edir. "2007-2015-ci ill?rd? Az?rbaycan g?nc?rinin xaricd? t?hsili öz?r? Dövl?t Proqram?" ç?rçiv?sind? ayr?lm?? 3558 t?qaüd? yerinin 30 faizini q?zlar t??kil edir. Magistratura s?viyy?sind? t?hsil alanlar?n 54, f?ls?f? doktorlar?n?n 51, elml?r doktorlar?n?n is? 46 faizi qad?nlar v? q?zlard?r. Ali m?kt?b?r?hb?rl?ri aras?nda qad?nlar?n say? artmaqdad?r. Haz?rda 6 rektor, 37 prorektor, 15 kollec direktoru, 36 direktör müavini, 11 ilk pe?? ixtisas? t?hsili m?rk?zinin direktoru, 40 direktör müavini, 1244 ümumt?hsil m?kt?binin direktoru, 3569 direktör müavini qad?nd?r. Apar?lan ara?d?rma zaman? m?lum olub ki, analar? ali t?hsilli olan ?agird?r? aras?nda ali m?kt?bl?r? q?bulolma faizi daha art?qd?r.

Ceyhun Bayramov vur?ulay?b ki, ölk?mizd? gender b?rab?riyinin inki?af?nda Birinci vitse-prezident Mehriban xan?m ?liyevan?n f?aliyy?ti dan?lmazd?r. Az?rbaycan h?qiq?t?rinin dünyaya çatd?r?lmas?nda, m?d?niyy?timizin v? folklorumuzun?beyn?lxalq miqyasda t?bli?ind? Mehriban?liyevan?n görüdüyü l?l?r?h?razaman r??b?tl?eçqar??lan?r. Sa?laml?q imkanlar? m?hdud olan u?aqlar?n t?hsil almalar?nda Heyd?r?liyev Fondu müst?sna?l?r? görüb. Fond, eyni zamanda, Pakistan, Uqanda v? Keniya kimi ölk?l?rd? q?zlar?n t?hsil almalar? üçün d?st?k göst?rib. Nazir vur?ulay?b ki, ölk? Prezidenti t?r?find?n inklüziv t?hsilin inki?af? üçün 2018-2024-cü ill?ri ?hat?ed?n Dövl?t Proqram? t?sdiq edilib v? haz?rda h?yata keçirilm?kd?dir.

Az?rbaycan H?mkarları?ttifaqlar? Konfederasiyas?n?n s?dri, Milli M?clisi?n deputat? S?ttar Möhbal?yev ç?ç?x???nda qeydi?edib ki, Az?rbaycan qad?n? sivilizasiyalar aras?nda m?d?ni dialoqunu qurulmas?nda, ayr?-ayr? xalqlar?n ortaq m?d?ni d?y?rl?rinin a?kara ç?xar?lmış?nda, ölk?l?r aras?nda elmi-humanitar v? m?d?ni m?kda?l????nd?rinil?m? sind?, xalq?m?z?n haqq?s?sinin beyn?lxalq tribunalardan s?sl?ndirilm? sind? böyük i?rl? görüb. Az?rbaycan qad?n?n?n qazana bildiyi nailiyy?t?l?r t?bii ki, ölk?d? b?rab?rliyin t?min olunmas? il? ?laq?dar görül?n i?rl? bilavasit? baba?l?d?r. 2000-ci ilin iyun ay?nda Az?rbaycan Respublikas?n?n Nazirl?r? Kabineti “Az?rbaycan Respublikas?nda qad?qad?n?n m?s?l?i?rl?i?z?r? 2000-2005-ci ill?r üçün Milli F?aliyy?t Plan?” 2006-c? dili? dekabr?nda is? Az?rbaycan Respublikas?n?n Milli M?clisi “Gender b?rab?rliyinin t?minatlar?” haqq?nda Qanun q?bul edib. Bununla da ölk?d? gender sah?sind? geni? i?rl? araparmaq üçün z?ruri normatif hüquqi baza yarad?l?b. Bu gün Az?rbaycan qad?nlar?n?n statistik v?ziyy?tini n?z?re yetirdikd? onlar?n f?aliyy?t? haqq?nda real m?nz?r? d?rhəb göz önünd? canlan?r. Ölk? haqq?halisinin ümumi say?n?n 50,1 faizini qad?nlar t??kil edins? Sosial-iqtisadi h?yatda f?al i?tirak ed?n? Az?rbaycan qad?qad?nlar?n?n?n m??ul halinin ümumi say?ndak? xüsusil?ç? kisi 48,2 faizdir. Eyni zamanda, dövl?t qullu?unda çal??anlar?n 28,5, sahibkarlar?n is? 21,5 faizini qad?nlar t??kil edir. Diqq?tç?k?n daha bir m?qam da odur ki, son ill? idmanla m??ul olan az?rbaycanlı? qad?nlar?, çempionlar?n say? sür?tl? art?r. Haz?rda b?d?n t?rbiy?si v? idmanla m??ul olanlar?n 41,7 faizini qad?nlar t??kil edir. Qad?nlar?n h?yat?n müxt?lif sah?l?rind? f?al i?tirak etm?l?ri, kilk?növb?d?, onlar?n bilik s?viyy?sinin yüks?ldilm?si, ümumiyy?t?l?, bu sektorda qad?n i?tirakçı?lar?n ild?n-il? artmas? il? ?laq?dard?r. Bu gün ölk?nin ümumi t?hsil mü?ssis?l?rind? çal??anlar?n is? 51,9 faizi qad?nlard?r.

AH?K AH?Kns?drinin sözl?rin? gör?mümü?il t?hsil mü?ssis?l?rind?d?agird?rin? 46 faizi, orta sixtisasi t?hsil mü?ssis?l?rind?coxuyanlar?n 65,3 faizi, ali t?hsil mü?ssis?l?rit?l?b?l?rinin is? 48,2 faizi q?zlard?r, h?mcinin s?hiyy?

i?j?çil?rinin565,7 faizini, elmi i?çil?rin656 faizini qad?nlar t??kildedir. Az?rbaycan Milli Elml?ri Akademiyas?n?n h?qiqi üzvl?rind?n 8-i, müxbir üzvl?rind?n is?12-si qad?nd?r. Müsəir Az?rbaycan dövl?tind? qad?nlar?n f?aliyy?tin? geni? yerr veverilm?si gender b?rab?rliyinin qorunmas? yeyni zamanda, qad?nlar?n sosial-iqtisadi, siyasi v? m?d?ni sah?l?rin ininki?af?nd?a i?tirakç?l? qdan birba?a apar?c? mövqey? kecm?si h?m?d?d?iden qad?nlar?n yeti?dirilm?si üçün ?sasl? z?z?min? yarad?l?b. Bunuz Az?rbaycan Respublikas?n?n Birinci vitse-prezidenti Heyd?ri, liyev? Fondunun prezidenti M?Mehriban?liyevan?n?n timsal?nda tamdayd?n görəm?ki mümkündür. Bungün Az?rbaycan qad?nlar?m?hümvdövl?t qurumlar?nda, parlament v? b?l?diyy?l?rd? ?n yüks?k v?zif?l?rd? u?urla t?msib olunurlar. Ölk?nin al? qanunvericilik orqan? olan Milli M?clisin üzvl?rinin 20 n?f?ri xan?m deputat?r.

Diqq?t? çatd?r?l?b, ki, Az?rbaycan?n torpaqlar?n?n 20 faizi Erm?nistan silahl? qüvv?l?ri t?r?find?n?i?? al olun olunub, bir y milyondan art?q v?t?nda??m?z? qaçq?n v?cm?cburi köçkün h?yat? ya?ay?r? ???al?n?tic?sind? 242 m?kt?b?q?d?r t?rbiy? mü?ssis?si, 616 ümumt?hsil m?kt?bi v? 4 kollec da??d?laraq m?hv edilib, Az?rbaycan?n t?hsil sistemin? 1,5 milyard dollardan çox ziyan d?yib. Qaçq?n v?m?cburi köçkün h?yat? ya?amaq m?cburiyy?tind? qalan bu insanlar?n 20 min n?f?rd?n çoxunu mü?llimi?r, onlar?n da?ks?riyy?tini qad?nlar? 100 min n?f?rd?n çoxunu is? agird?r. t??kil?edir. Dünya birliyi bu ?dal?tsizliy? h?l?d? dözür. Problemin h?ll olunmamas?n?n ba?l?ca s?b?bi Erm?nistan?n qeyri-konstruktiv mövqeyi v? vasit?çil?rin bu m?s?l?y? bigan? münasib?tidir. Bu bizi narahat ed?n ?sas problemdir.

Sonra Ail?, Qad?n v? U?aq Probleml?ri üzr? Dövl?t Komit?sinin s?dri Hicran Hüseyanova ç?x?? edib. O bildirib ki, Az?rbaycanda qad?nlar?n inki?af? gender b?rab?rliyi ç?rçiv?sind? sistemli ??kild? h?yata keçirilib. Ölk?mizd? dövl?t t?r? quruquruculu?u sah?sind? qad?nlardaimi?ki?il?rl?birlikd? siyasi q?rarlar? verilib?r. Bu il xalq?m?z? Az?rbaycan Xalq Cümhuriyy?tinin v? qad?nlara seçib-seçilm?k hüququnun verilm?sinin 100 illiyini qeyd edir. Az?rbaycan müs?lman ??rqind? bu sah?d? ilk islahatlar h?yata keçir?n dövl?tdir.

Komit? s?dri deyib ki, Az?rbaycanda qad?nlar?n dövl?t siyas?tind? f?al i?tirak? ümummilli lider Heyd?ri, liyevim ad? il? ba?l?d?r. Bu siyas?t Prezident?lham?liyev v? Birinci vitse-prezident Mehriban xan?m?liyeva t?r?find?mu?urla ddavam?v? inki?af etdirilir. nki?af t?dbirl?ribbir çox sah?l?rd? oldu?u kimi, ölk? t?hsilind? daha çox mü?ahid? olunur. ?c?ctimai, sosial h?yatda g?nc?rin daha f?al olmalar? üçün t?hsild?nk?nar?xüsusi Jayih?l?r h?yata keçirilib. Bununla yana??d? dövl?t erk?n nikahlar?n v? q?zlar?n t?hsild?n zuzaqla?mas?n?n qar??s?n? almaq üçün xüsusi proqramlar realla?d?r?r.

Daha sonra, t?hsil üzr? Avropa H?mkarlar?ttifaq?n Komit?sinin prezidenti Kristine Blöver v? Komit?nin direktoru Susan Floken ç?x?? edib?r.

T?dbir i?ini panel iclaslarla davam etdirib.

AZ?RTAC